

Lấy ý kiến về dự án Luật Đầu tư (sửa đổi)

11:54 17/10/2025

Sáng 17/10, tiếp tục chương trình Phiên họp thứ 50, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật Đầu tư (sửa đổi). Phó Chủ tịch Quốc hội Vũ Hồng Thanh điều hành phiên thảo luận.

Trình bày Tờ trình, Thứ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Thị Bích Ngọc cho biết, dự thảo luật bao gồm 7 chương, 60 điều và 4 phụ lục, trong đó sửa đổi, bổ sung 33/77 điều và 1 phụ lục; lược bỏ 17/77 điều, giữ nguyên 25/77 điều và 3 phụ lục; bổ sung mới 2 điều, đồng thời dự thảo Luật cũng sắp xếp lại các điều khoản.

Phó Chủ tịch Quốc hội Vũ Hồng Thanh phát biểu. Ảnh: Doãn Tấn/TTXVN

Nguyên tắc chủ đạo là chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm gắn với tăng cường kiểm tra giám sát, cắt giảm và đơn giản hóa thủ tục hành chính trong đầu tư kinh doanh.

Nội dung sửa đổi, bổ sung trọng tâm của dự án Luật là thu hẹp phạm vi các dự án phải thực hiện thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư. Thủ tục này chỉ áp dụng đối với các dự án hạ tầng quan trọng nhạy cảm (như cảng biển, sân bay, viễn thông, báo chí...), các dự án đề xuất sử dụng đất ven biển, và các dự án lớn ảnh hưởng tới quốc phòng, an ninh, môi trường.

Dự thảo luật loại bỏ thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư đối với các dự án đã đấu giá, đấu thầu hoặc có quy trình lựa chọn nhà đầu tư minh bạch. Đồng thời, đẩy mạnh phân cấp phân quyền cho Thủ tướng Chính phủ và Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quyết định, giao các dự án trước đây thuộc thẩm quyền của Quốc hội cho Thủ tướng Chính phủ quyết định (trừ trường hợp đặc biệt phải xin ý kiến Ủy ban Thường vụ Quốc hội). Dự thảo cũng lược bỏ các nội dung thẩm định không cần thiết như về công nghệ và môi trường; làm rõ các tiêu chí đánh giá phù hợp với quy hoạch nhằm rút ngắn thời gian, giảm gánh nặng về thủ tục hành chính.

Dự thảo luật bổ sung quy định cấm đầu tư kinh doanh đối với thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng nhằm bảo vệ sức khỏe cộng đồng. Bên cạnh đó, dự thảo luật cũng loại bỏ 21 ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện không còn cần thiết (kinh doanh dịch vụ kế toán, dịch vụ làm thủ tục về thuế...).

Về đầu tư ra nước ngoài, dự thảo luật bỏ thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư ra nước ngoài và thu hẹp diện phải cấp giấy chứng nhận đăng ký đầu tư ra nước ngoài (chỉ áp dụng với dự án có vốn từ 20 tỷ đồng trở lên hoặc dự án thuộc ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện)....

Bên cạnh đó, dự thảo luật cho phép thành lập tổ chức kinh tế mà không cần có dự án đầu tư trước để tăng sự hấp dẫn của môi trường đầu tư; mở rộng cơ chế luồng xanh cho các dự án trong khu công nghiệp, khu kinh tế, khu công nghệ cao, đồng thời bổ sung quy định về chuyển giao tài sản và cho phép gia hạn thời hạn hoạt động đối với dự án đường sắt cũng như chuyển giao tài sản cho nhà nước sau khi kết thúc dự án.

Chính phủ kiến nghị dự án luật nếu được Quốc hội thông qua, sẽ có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/1/2026 để kịp thời tháo gỡ các điểm nghẽn đầu tư kinh doanh.

Báo cáo tóm tắt thẩm tra dự án Luật Đầu tư (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính của Quốc hội Phan Văn Mãi cho biết, cơ quan thẩm tra dự án luật nhất trí với sự cần thiết của việc hoàn thiện khung pháp lý về đầu tư.

Tuy nhiên, Ủy ban Kinh tế và Tài chính đề nghị rà soát và đánh giá kỹ lưỡng nhiều nội dung quan trọng như đề nghị bổ sung thuyết minh đầy đủ về tính khả thi và rủi ro của việc bỏ toàn bộ thẩm quyền của Quốc hội trong việc chấp thuận chủ trương đầu tư; cần báo cáo cấp thẩm quyền và xin ý kiến của các Ủy ban chuyên trách của Quốc hội với tờ trình bổ sung nội dung sửa đổi bổ sung Luật Đường sắt, về chuyển giao tài sản dự án đường sắt khi hết thời hạn hoạt động đầu tư; đề nghị tiếp tục nghiên cứu rà soát, cắt giảm thực chất các điều kiện kinh doanh, chỉ giữ lại những điều kiện cần thiết vì lý do hiến định (quốc phòng, an ninh, trật tự, đạo đức, sức khỏe cộng đồng)...

Ủy ban Kinh tế và Tài chính cũng lưu ý cần hết sức thận trọng và làm rõ cơ chế quản lý khi cho phép nhà đầu tư nước ngoài thành lập doanh nghiệp trước khi được cấp Giấy chứng nhận đầu tư, đảm bảo thực hiện theo tinh thần Nghị quyết số 50-NQ/TW của Bộ Chính trị về định hướng hoàn thiện thể chế, chính sách, nâng cao chất lượng, hiệu quả hợp tác đầu tư nước ngoài đến năm 2030, trong đó nhấn mạnh thu hút hợp tác đầu tư nước ngoài có chọn lọc...

Thảo luận về dự án Luật Đầu tư (sửa đổi), các thành viên trong Ủy ban Thường vụ Quốc hội nhấn mạnh dự án luật này có phạm vi rất rộng, tác động đến môi trường đầu tư kinh doanh và tiến trình cải cách của nền kinh tế. Các thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cho ý kiến về khái niệm, phạm vi và thẩm quyền chấp thuận chủ trương đầu tư; tiêu chí xác định ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, việc thể chế hóa Nghị quyết 50 của Bộ Chính trị về nâng cao chất lượng FDI, đặc biệt là cơ chế hậu kiểm khi cho phép nhà đầu tư nước ngoài thành lập tổ chức kinh tế trước khi có dự án đầu tư; các biện pháp kiểm soát để

tránh lợi dụng chuyển tài sản hoặc trốn thuế...

Kết luận phiên thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Vũ Hồng Thanh nhấn mạnh, để đảm bảo chất lượng dự án luật trình Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đề nghị Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành chức năng tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện dự thảo luật theo ba nguyên tắc chính. Theo đó, tháo gỡ các điểm nghẽn, tạo hành lang pháp lý ổn định, đồng bộ, phù hợp với yêu cầu phát triển và không phát sinh vướng mắc mới; tăng cường phân cấp, phân quyền, chuyển mạnh từ quản lý sang kiến tạo phát triển, đồng thời cắt giảm tối đa thủ tục và điều kiện đầu tư kinh doanh; đảm bảo tính hợp hiến, thống nhất, đồng bộ với các luật liên quan như Luật Đất đai, Xây dựng, Nhà ở, Kinh doanh bất động sản, Môi trường, Chuyển giao công nghệ, và phù hợp với các cam kết quốc tế (đầu tư nước ngoài, đầu tư ra nước ngoài).

*Cũng trong phiên làm việc buổi sáng, Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, quyết định: phân bổ dự toán, kế hoạch đầu tư công vốn ngân sách trung ương năm 2025 cho các dự án sử dụng nguồn tăng thu ngân sách trung ương năm 2022, 2023 đã hoàn thiện thủ tục đầu tư; việc điều chỉnh hợp nhất kế hoạch đầu tư công vốn ngân sách trung ương năm 2025 của các địa phương sau sáp nhập.

Theo TTXVN